

MA - 268

Saugy nyelvű műzeum
néprajzi adattár

Gyűjtő: Támasz Zoltán

Gyűjtés ideje: 1959

Tantároló: Gyűjtőanyag a burgonya

néprajzok

1 lap

Földrajzi minták, burgonya
bőrminták, xxx 13,

Iratgyűjtő

MSZ 5617

PAPIRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

feltárolás

átvezetés az egység kb. 276-as felület alá

MA - 268 Gyűjtő úton
a csurgói néprajzosok 276.

Vajon ottan lesznek-e? — Ezzel a gondolattal indultak útnak a csurgói járási művelődési ház néprajzi szakkörének tagjai Böhönyén egy verőfényes reggelen. A vonat hét órára ért be, innen még jó hat kilométernyi utat kellett megtenni Gudoráig, ahol a cigányok laknak. A kis csoport azt a célt tűzte maga elé, hogy eddig még ismeretlen cigánytáncokat, népszokásokat, népmeséket gyűjtsön, s feljegyezze az építkezések módját.

A böhönyei cigányok Baranyából költöztek ide az 1930-as évek végén. Jelenleg ötvenhatan élnek a falutól távol eső Gudorán, mindannyian rokonok, mindnek a vezetékeve Orsós. Festői szépségű völgyben laknak. Az idegent kíváncsian, de eleinte tartózkodóan fogadják. Bírójuk, Orsós János szívesen áll rendelkezésre, szavára bemutatják táncukat. A zenét egy citera és egy felfordított mosófazék adja, ez a dobót helyettesíti. A friss, pattogó ütemet pedig a körülálló brummogása és tapsa szolgáltatja. Felváltva táncolnak kicsinyek és nagyok, s mutatnak be ismert és eddig ismeretlen cigánytáncokat. A szakköri tagok azt sem tudják, mit gyűjtsenek előbb a gazdag anyagból. Gál László a lakóhelyeket rajzolja,

Bausz Éva a lányokkal foglalkozik, Együd Árpád, Vámosné és Házás József filmeznek. Horváth Ernő Bausz Ferivel a dalok szövegét írja. Elgondolkoztató, hogy a régi szokások és dalok a falutól távol eső cigánytelepen mennyire fennmaradtak. Ősi, pentaton dallamok mellett a már ismert népdalok új formában és új szöveggel jelennek meg. Nyelvükben erősen keverednek román és cigány szavak. Nagyon sok ismerős dal, tánc megtalálható a távoli területeken lakó cigányok dalaiból és táncáiból is.

A kunyhókat tisztaság és rend jellemzi. A vendégeket felfordított teknőre ültetik, és sértésnek veszik, ha valaki állva marad. Orsós József, Orsós Imre táncai, Orsós István citerakiséréte kiemelkedik a többiek tudásából.

Már dél elmúlt, indulni kell a vonathoz. — Mikor jönnek megint? — kérdezik. Sok dal és tánc van még, amit nem mutattunk be.

A szakkör tagjai elégedetten indultak haza, elérték céljukat, eddig gyűjtött anyaguk sok új értékkel gyarapodott. A gyűjtésnek megvan az eredménye, s a szakkör tagjai azon tanakodnak, hogy legközelebbi útjuk hová vezessen.

Vámos Zoltán